

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018-др.закони, 10/2019, 6/2020 и 129/2021 – даље: Закон) и члана 32 став 1 тачка 1. Статута Основне школе „Милорад Мића Марковић“ у Малој Иванчи, Школски одбор, на седници одржаној дана 10.05.2023. године, донео је

**ПРАВИЛНИК
О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ
УЧЕНИКА
ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „МИЛОРАД МИЋА МАРКОВИЋ“ У МАЛОЈ ИВАНЧИ**

**I
ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 1.

Овим правилником (у даљем тексту: Правилник) у Основној школи „Милорад Мића Марковић“ у Малој Иванчи (у даљем тексту: Школа), уређују се обавезе ученика и њихова одговорност за повреду обавеза и дужности ученика, њихова одговорност за причињену штету, покретање и вођење васпитно – дисциплинског поступка, изрицање мера за учињене повреде обавеза ученика и друга питања везана за дисциплинску и материјалну одговорност ученика.

Члан 2.

Уписом у Школу ученик преузима права и обавезе у чијем остваривању не сме да угрожава друге.

Ученици су међусобно и лично одговорни за савесно извршавање дужности и обавеза ученика.

**II
ПРАВА УЧЕНИКА**

Члан 3.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом и посебним законима, а Школа је дужна да обезбеди њихово остваривање, а нарочито право на:

1. квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из чл. 7. и 8. Закона;
2. уважавање личности;
3. подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
4. заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
5. благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
6. информације о правима и обавезама;
7. учествовање у раду органа Школе, у складу са Законом и посебним законима;
8. слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање Ученичког парламента;
9. јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;

10. покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из овог члана, тач. 1.-9., нису остварена;
11. заштиту и правично поступање Школе према ученику;
12. друга права у области образовања и васпитања, у складу са посебним законом.

III ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 4.

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Ученик има обавезу да:

1. редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
2. поштује Правила понашања у школи, одлуке директора и органа Школе;
3. ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених Школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
4. не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
5. поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
6. чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
7. стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике; као и:
8. да се стара о личној уредности и пристојном изгледу;
9. доноси уџбенике, прибор, опрему и друга средства неопходна за рад на часовима;
10. да се не понаша недолично према наставницима и другим радницима Школе, ученицима и родитељима ученика у Школи и ван ње;
11. уредно обавештава родитеље или другог законског заступника о свом учењу и владању, оценама, порукама одељењског старешине и других наставника;
12. извршава послове које му даје одељењски старешина, наставници и органи Школе.

Сви ученици имају обавезу да поштују Правила понашања које Школа прописује.

Родитељ или други законски заступник ученика, дужан је да у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави, одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом, правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

Родитељ, односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

IV ВАСПИТНИ РАД СА УЧЕНИЦИМА И ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ - опште одредбе-

Члан 5.

Са учеником који врши повреду Правила понашања или не поштује одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно другог законског заступника ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања .

О појачаном васпитном раду из става 1. овог члана, одељењски старешина, педагог и посебни тимови обавезно воде писмену евиденцију (дневник образовно-васпитног рада, службене забелешке, изјаве ученика, родитеља/другог законског заступника, педагога, тима).

У случају одбијања да учествује, односно неучествовања због неоправданих разлога од стране родитеља, односно другог законског заступника у појачаном васпитном раду, школа ће спровести појачан васпитни рад без учешћа родитеља.

Трајање појачаног васпитног рада са учеником утврђује се у сваком конкретном случају зависно од личности ученика, повреде обавезе и последица које је произвела учињена повреда.

Члан 6.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђене овим Правилником, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом и за повреду забране из члана 110-112. Закона.

Ученику може да се изрекне **васпитна мера** за лакшу повреду обавеза ученика у складу са овим Правилником, а **васпитно-дисциплинска мера** за тежу повреду обавеза ученика и за повреду забране из чл. 110-112. прописане Законом.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 7.

Ученик одговара за лакше повреде обавеза утврђене Статутом школе.

Ученик има обавезу да се примерно понаша.

Под повредом правила понашања које се квалификују као лакша повреда обавезе ученика подразумева се:

- 1) неоправдано изостајање из Школе до 25 часова;
- 2) ометање рада наставника и ученика у току часа (непоштовање правила понашања на часу која је поставио наставник, причање без дозволе упркос опомени наставника);
- 3) недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленима у Школи, школском дворишту и другим наставним и ваннаставним активностима (псовање, добацавање, злонамерно етикетирање);
- 4) учестало изазивање нереди у просторијама Школе и школском дворишту, за време трајања, пре и после наставе (гурање клупа, лупање столицама, трчање кроз ходник, лупање вратима, остављање отпадака по учионици и у/на клупама); конзумирање хране и пића на часу; седење и лежање по поду и по степеницама;
- 5) непоштовање одлука надлежних органа Школе (наредбе и обавештења у вези радне суботе, културних и ваннаставних активности);
- 6) необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење поруке одељењског старешине, других наставника и стручних сарадника (не показује ђачку књижицу и др. родитељу или другом законском заступнику);
- 7) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у Школи, шарање по зиду и по школском намештају;

- 8) оштећење или уништавање личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у Школи;
- 9) неоправдано кашњење на први час редовне наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 3 пута у току класификационог периода;
- 10) неоправдано кашњење на часове /од другог до седмог часа/ више од 3 пута у току квалификационог периода;
- 11) нарушавање естетског изгледа Школе и школског дворишта (бацање отпадака, уништавање садница, зелених површина, писање по зидовима и слично);
- 12) раније напуштање часа и других активности у Школи без претходног одобрења наставника;
- 13) злоупотребавање лекарског уверења тј. оправдање;
- 14) небрига о личној хигијени и уредности, хигијени школских и других просторија у којима се врши образовно-васпитна делатност;
- 15) ометање рада у свом или другом одељењу, за време трајања наставе, испита као и другим облицима образовно-васпитног рада у оквиру спортских, културних и других активности;
- 16) долажење у Школу и на друга места на којима Школа организује и спроводи образовно-васпитни процес неприкладно одевен за наменске активности;
  - истицање специфичном и неконвенционалном гардеробом, панталонама „са отворима“, тј. исцепаном гардеробом, мајицама без рукава, кратким панталонама (изнад колена) – „шортсевима“ и/ли хеланкама, ношење прекратких сукњи/краћих од 15 цм изнад колена ; ношење папуча и сандала на штикле; ношење капа, качкета и капуљача у свим школским просторијама/гардеробом са неприхватљивим обележјима субкултурних група или са навијачким и политичким обележјима, гардеробом која обнажује стомак и друге делове тела, мајицама без рукава (голих рамена), изражено деколтираном гардеробом, шминком и упадљивим накитом (великим минђушама, огрлицама, прстењем, наруквицама, пирсингом, тетоважама), лакираним ноктима, дугим неподрезаним ноктима, екстравагантним фризурама, неуредним фризурама, неочешљани и офарбани; коришћење шминке и сл.
- 17) невођење рачуна о својим одевним предметима, прибору и опреми;
- 18) употреба мобилног телефона, МП4 и других средстава комуникације којима се ремети рад на часу, у сврху фотографисања, снимања, играња видео игрица и претраживање интернета, коришћење електронских уређаја за слушање музике на часу;
- 19) задржавање у ходницима Школе за време часа као и у другим просторијама школе, прављење буке;
- 20) улажење у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења;
- 21) неизвршавање дужности редара које обухватају: припрему средстава и услова за наставу, обавештавање наставника о одсуству ученика, чување предмета, књига и прибора ученика, старање о хигијени учионице, пријављивање оштећења школске, личне имовине и пријављивање уочених недостатака пре почетка наставе одељењском старешини или дежурном наставнику,
- 22) одбијање примене мере заштите и безбедности ученика у Школи, на екскурзији, наставе у природи или ваннаставним активностима ван Школе;
- 23) непридржавање Правила понашања ученика у Школи, на екскурзији, настави у

- природи или ваннаставним активностима ван Школе;
- 24) недолажење на часове додатне и допунске наставе;
  - 25) одбијање учешћа на школским манифестацијама и другим облицима образовно-васпитног рада у Школи и ван ње;
  - 26) преправка, преписивање од других ученика или дописивање података у документа која не потпадају под јавне исправе (контролни задаци, писмени задаци и др.);
  - 27) коришћење електронских медија и друштвених мрежа на начин којим се вређају и омаловажавају други ученици и запослени у школи;
  - 28) непоштовање правила која наставник одреди за часове свог наставног предмета и у кабинетима;
  - 29) непоштовање правила која важе за кориснике школске библиотеке;
  - 30) угрожавање безбедности или личног достојанства посетилаца школе или пролазника поред школске зграде и у дворишту школе;
  - 31) ремећење реда и мира при уласку у школу;
  - 32) повреда специфичних правила понашања у специјализованим кабинетима, библиотеци, свечаној и фискултурној сали.

Уколико ученик на часу користи мобилни телефон / таблет дужност наставника је да ученика подсети на забрану употребе мобилног телефона / таблета у школи и да о томе у електронском дневнику остави белешку.

Одељењски старешина дужан је да реагује уколико се забрана коришћења мобилног телефона / таблета не поштује и понавља више од два пута.

Ако ученик одбије да поступи по налогу наставника, упућује се у педагошку службу школе и позива се његов родитељ.

Дужност сваког наставника је да забележи кашњење ученика на наставу, а одељењски старешина је дужан да свако неоправдано кашњење евидентира као неоправдани изостанак.

Дужност сваког наставника је да забележи неприкладно одевање ученика, а одељењски старешина је дужан да ову повреду правила понашања евидентира као опомену у складу са Правилником.

У изузетним случајевима ученик који је екстремно непримерено одевен, упућује се код педагога, о чему ће одмах бити обавештени родитељи, односно други законски заступници.

Члан 8.

За лакшу повреду обавезе ученика изричу се следеће **васпитне мере**:

- 1) **ОПОМЕНА**
- 2) **УКОР ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ** или
- 3) **УКОР ОДЕЉЕЊСКОГ ВЕЋА.**

Опомена одељењског старешине изриче се за:

- лакше повреде обавеза,
- неоправдано изостајање са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада у току школске године **до 5 часова**;

Опомена се изриче пред одељењском заједницом и евидентира у педагошку документацију одељењског старешине, у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Укор одељењског старешине изриче се за:

- лакше повреде обавеза ученика учињене после изречене опомене одељењског старешине,
- неоправдано изостајање са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада у току школске године од **6 до 14** часова.

Укор одељењског старешине –изриче се пред одељењском заједницом и уписује у педагошку документацију одељењског старешине, дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Укор одељењског већа изриче се :

- када ученик и после изречене васпитне мере **укор одељењског старешине** и даље чини лакше повреде обавеза, .
- неоправдано изостајање са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада у току школске године од **15 до 25** часова, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника.

Укор одељењског већа изриче Одељењско веће на предлог одељењског старешине, изречена мера се уноси у педагошку документацију одељењског старешине у писаној форми са потписом одељењског старешине, у дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу.

Члан 9.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа изриче Одељењско веће у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Са учеником који учини лакшу повреду обавеза Школа је дужна да појача васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, посебних тимова, да сарађује са установама социјалне и здравствене заштите, у циљу промене понашања ученика.

Васпитне и васпитно-дисциплинске мере изречене због неоправданог изостајања са наставе и других видова образовно-васпитног рада, васпитне мере изречене због учесталог чињења лакших повреда обавеза, као и васпитно-дисциплинске мере изречене због учесталог чињења тежих повреда обавеза, изричу се поступно у школској години.

Одељењски старешина је дужан да води рачуна о поступности у изрицању мера из претходног става.

Одељењски старешина је дужан да о неоправданом изостајању ученика са наставе, као и чињењу лакших, тежих повреда обавеза ученика и повреда забрана писмено обавести родитеља, односно другог законског заступника ученика без одлагања.

Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 10.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом. За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање дргом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван Школе, а које Школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
- 9) учестало чињење лакших обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 83. став 1. Закона ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 2. тачка 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 11.

За тежу повреду обавезе ученику се изриче **васпитно-дисциплинска мера**:

- 1) УКОР ДИРЕКТОРА**
- 2) УКОР НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА**

Укор директора изриче директор школе за :

- тежу повреду обавеза ученика из члана 10. овог Правилника,
- ако је ученик неоправдано изостао са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада од 26-31 час у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране одељењског старешине.

Укор Наставничког већа изриче Наставничко веће школе :

- када ученик и после изречене васпитно-дисциплинске мере **укор директора** и даље чини теже повреде обавеза /другачија формулација,
- ако је ученик неоправдано изостао са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 31 час у току школске године, од чега више од 20 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране одељењског старешине у зависности од утврђеног степена одговорности.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно дисциплинска мера.

Укор директора школе и Наставничког већа, се уноси у педагошку документацију старешине, дневник образовно-васпитног рада и у ђачку књижицу, у писаној форми.

Члан 12.

Повреде забрана и васпитно-дисциплинске мере

Забрана дискриминације

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши и пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

У случају да се посумња или утврди дискриминаторно понашање у ком је учесник ученик, Школа непосредно примењује Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 22/2016) и Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Службени гласник РС“, бр. 65/2018).

Члан 13.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, сматра се: физичко кажњавање ученика од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику, као и ученика према другом ученику или запосленом.

Под психичким насиљем, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

У случају да се посумња или утврди постојање насиља, злостављања занемаривања између ученика, ученика и запосленог, Школа непосредно примењује Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, бр. 46/2019 и 104/2020 даље: Протокол).

Исти облици насиља, злостављања и занемаривања могу да се појаве на више нивоа, али се разликују у интензитету, степену ризика, учесталости, последицама и учесницима. Насиље и злостављање, у складу са Протоколом, разврстава се у три нивоа у ситуацијама када су актери насиља и злостављања ученици (ученик-ученик, ученик-запослени).

У **први ниво** насиља и злостављања сврстани су следећи облици насиља и злостављања:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, "прозивање".

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: добацивање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито, неумесно, са сексуалном поруком: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикација.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија и других комуникационих програма су, нарочито: узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом.

У **други ниво** насиља и злостављања сврстани су следећи облици насиља и злостављања:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: шамарање, ударање, гажење, цепање одела, "шутке", затварање, плување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, манипулисање, искоришћавање.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: оглашавање, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика.

У **трећи ниво** насиља и злостављања сврстани су следећи облици насиља и злостављања:

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: претње, изолација, малтретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито:, завођење од стране одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија.

Ради уједначеног и примереног поступања, као лакше повреде обавеза ученика утврђују се и :

-понављање насилног понашања са првог нивоа када васпитни рад није делотворан,

-насилно понашање са другог нивоа када појачани васпитни рад није делотворан.

Насилно понашање са трећег нивоа може да буде третирано као тежа повреда обавеза и као повреда забране утврђене Законом, у зависности од околности (последиче, интензитет, учесталост, учесници, време, место, начин и др.), што процењује Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања и директор Школе.

Члан 14.

Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Забрањено је свако понашање запосленог према ученику; ученика према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; ученика према другом ученику, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

У случају да се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства личности у Школи где је учесник ученик, Школа непосредно примењује Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Службени гласник РС“, бр. 65/2018).

Члан 15.

За учињену повреду забране из чл. 12, 13. и 14. овог Правилника, ученику се по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче једна од васпитно-дисциплинских мера:

1. УКОР ДИРЕКТОРА или УКОР НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА,

2. ПРЕМЕСТАЈ УЧЕНИКА од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз

обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Одлука Наставничког већа доноси се већином гласова од укупног броја чланова већа.

V

ВАСПИТНО ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 16.

За учињену тежу повреду обавеза ученика директор закључком покреће васпитно- дисциплински поступак најкасније у року од 8 дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из члана 12-14. овог Правилника у року од два дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана педагога Школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за доношење решења.

Поступак се окончава, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из школе, школа је у обавези да у преводницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Члан 17.

Предлог за покретање васпитно – дисциплинског поступка подноси одељењски старешина. Право на подношење предлога имају и наставник, стручни сарадник и остали запослени, као и родитељи односно други законски заступници, о чему се обавештава и одељењски старешина.

Предлог за покретање дисциплинског поступка подноси се директору Школе и треба да садржи: име и презиме ученика, одељење и разред, опис теже повреде обавеза, ученика односно забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Уколико је предлог за покретање дисциплинског поступка против ученика по оцени директора Школе оправдан, директор Школе доноси Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка.

Закључак садржи податке о ученику против кога треба да се покрене поступак (име и презиме ученика, одељење и разред,) опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и доказе, назначење члана посебног закона или другог акта којим је утврђено да

учињено дело представља тежу повреду или повреду забране.

Закључак треба да садржи и обавезу да се ученик саслуша у присуству родитеља, односно другог законског заступника, да се тражи писана изјава, извођење других доказа. Доставља се ученику, односно његовом родитељу или другом законском заступнику са позивом за саслушање који садржи датум, време и место одржавања усмене расправе, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно стручном тиму, а по потреби и другим лицима чије је присуство неопходно на расправи.

Поступак води директор Школе уз обавезно присуство одељењског старешине, стручних сарадника (педагога) и секретара, члана тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања (када је учињена повреда забране из члана 12.13. и 14. Правилника).

Члан 18.

Закључак из члана 17. Правилника доставља се ученику тј. родитељу односно другом законском заступнику ученика, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем тиму.

Позив за присуство усменој расправи, саслушање и давање писане изјаве ученика, Школа доставља ученику, тј. родитељу односно другом законском заступнику, сведоцима и другим лицима чија изјава може помоћи у утврђивању чињеничког стања.

Писмено обавештење-позив доставља се ученику, тј. родитељу односно другом законском заступнику, сведоцима и другим лицима у поступку утврђивања чињеничког стања, препоручено поштом или лично у школи, најкасније **три радна дана** пре дана одређеног за усмену расправу и саслушање ученика.

Члан 19.

Усмену расправу ради утврђивања чињеничног стања води директор Школе.

Током саслушања води се записник који садржи: податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења (на почетку расправе чита се Закључак о покретању поступка), све битне радње у току усмене расправе, податке о присутним лицима, разлог одржавања усмене расправе, изјаве, доказе који су прикупљени и прилажу уз записник, утврђену одговорност за учињену тежу повреду обавезе или забране, постојање отежавајућих или олакшавајућих околности.

Саставни део записника чине писане изјаве ученика, родитеља односно другог законског заступника, других учесника у поступку, као и писмени извештај-службена белешка стручних сарадника Школе о ученику и самом догађају који је окарактерисан као тежа повреда обавеза ученика, односно повреда забране.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Након прикупљених свих релевантних доказа (прикупљених писаних изјава ученика и запослених, тачне евиденције неоправданих изостанака и сл.), ученик који је учинио тежу повреду обавезе или повреду забране из чл. 12, 13. и 14. Правилника, даје усмену изјаву обавезно у присуству родитеља, читају се изјаве сведока, и он о тим изјавама треба да се изјасни, а ако је то неопходно и да се суочи

са сведоцима.

Члан 20.

У поступку утврђивања одговорности ученика потребно је водити рачуна о разлозима који искључују постојање повреде обавезе или повреде забране као што су: радња извршена у нужној одбрани или крајњој нужди, као и о разлозима који искључују кривицу (урачунљивост, постојање принуде, постојање стварне заблуде код ученика).

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Члан 21.

Васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране може се изрећи уколико је Школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, посебних тимова, и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.

Када предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика **поступак се обуставља**, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 22.

Васпитно-дисциплински поступак **окончава се решењем директора.**

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због повреде обавеза и забрана ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа са бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа.

Наведено решење доставља се ученику тј. родитељу, односно другом законском заступнику ученика у писменој форми, у року од 8 дана од дана доношења, поштом препоручено или преко одељењског старешине лично.

Члан 23.

Школа упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику обавезу **обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада**, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено користан и хуманитарни рад се одређује ученику зависно од тежине повреде обавезе, психофизичке и здравствене способности ученика, узраста и других параметара, и Школа о томе одмах обавештава родитеља/другог законског заступника ученика.

Ближи услови о начину, садржају, дужини, месту и времену обављања и другим питањима од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада који Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику, као и саме **активности** уз

изречену васпитну меру за лакшу повреду обавеза; активности уз изречену васпитно-дисциплинску меру за тежу повреду обавеза ученика; активности уз изречену васпитно-дисциплинску меру за повреду забране, прописани су Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада („Службени гласник РС“, број 68/2018), који Школа непосредно примењује.

Праћење спровођења друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, евиденција и извештавање у Школи се регулише посебним правилником.

VI

ОЦЕНА ИЗ ВЛАДАЊА, СМАЊЕЊЕ ОЦЕНЕ ИЗ ВЛАДАЊА

Члан 24.

Владање ученика од првог до петог разреда оцењује се описно у току и на крају полугодишта.

Закључна оцена из владања ученика из става 1. овог члана јесте: примерно, врло добро, добро, задовољавајуће и незадовољавајуће и не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика од шестог до осмог разреда оцењује се описно у току полугодишта у складу са одредбама Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању, које су на снази у моменту примене, донетог од стране надлежног Министарства и одредбе Статута.

Оцена из владања ученика из става 3. овог члана на крају првог и другог полугодишта јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1), и свака од наведених оцена утиче на општи успех ученика.

Закључну оцену из владања утврђује Одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних и васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката.

Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика.

За ученике којима је смањена оцена из владања због неоправданог изостајања са часова и других облика образовно-васпитног рада, иста се може поправити ако ученик након смањења оцене не начини више ниједан неоправдани изостанак.

Члан 25.

На смањење оцене из владања ученика примењиваће се одредбе Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању, које су на снази у моменту примене, донетог од стране надлежног Министарства и одредбе Статута школе.

Оцена из владања смањује се због изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере.

За васпитне мере:

- 1. Укор одељењског старешине** – изречену за лакшу повреду обавеза ученика, поновљену лакшу повреду обавеза ученика утврђену овим Правилником за коју је

изречена мера опомена одељењског старешине, као и за неоправдано изостајање са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада од **6-14** часова у току школске године смањује се закључна оцена из владања на **врло добро /4/**.

2. **Укор Одељењског већа** – изречену за лакшу повреду обавеза, лакшу повреду обавеза ученика у случају кад је већ изречена опомена или укор одељењског старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на поправљање понашања ученика, као и за неоправдано изостајање са часова наставе и других облика образовно- васпитног рада од **15 до 25** часова, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља односно другог законског заступника смањује се закључна оцена из владања на **добро/3/**.

За васпитно – дисциплинске мере :

1. **Укор директора** – изречену за тежу повреду обавеза ученика, за повреду забране утврђених Законом и Протоколом, и ако је ученик неоправдано изостао са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада од **26 до 31 час у току школске године, од чега више од 15 након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране одељењског старешине, смањује се закључна оцена из владања на задовољавајуће /2/**.
2. **Укор Наставничког већа** – изречену за тежу повреду обавеза ученика, за поновљену тежу повреду обавеза ученика, у случају кад је већ изречен укор директора, повреду забране утврђених Законом и Протоколом, и ако је ученик неоправдано изостао са наставе и других видова образовно-васпитног рада **више од 31 час у току школске године, од чега више од 20 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника, од стране одељењског старешине у зависности од утврђеног степена одговорности, смањује се закључна оцена из владања на незадовољавајуће /1/**
3. **Премештај ученика** – изречену ученицима од петог до осмог разреда у **другу основну школу** на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештење родитеља односно другог законског заступника, за учињену повреду забране, смањује се закључна оцена из владања на **незадовољавајуће /1/**.

Ако је ученику већ једном изречена васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа, а мера није позитивно утицала на ученика да своје понашање доведе у склад са утврђеним обавезама, па се промена школске средине указује као нужно и једино могуће решење, ученик од петог до осмог разреда може бити премештен у другу школу.

Премештај ученика из једне у другу основну школу врши се на основу донете одлуке Наставничког већа и сагласности школе у коју ученик прелази, уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

На основу одлуке Наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере премештај ученика у другу основну школу уз обавештење родитеља, односно другог законског заступника, сагласности школе у коју се врши премештај ученика, **директор Школе доноси решење о премештају ученика.**

У интересу ученика, одељењско веће, на предлог стручне службе, уз

обавештавање родитеља односно другог законског заступника, може донети одлуку да ученика премести из једног одељења у друго одељење у оквиру Школе.

VII ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 26.

Због изречене васпитно-дисциплинске мере ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, има право да поднесе жалбу Школском одбору у року од **осам дана** од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана њеног достављања. Жалба одлаже извршење решења.

Решавајући по жалби Школски одбор може:

1. **Закључком да одбаци жалбу** ако је недопуштена, неблагоприятна или изјављена од неовлашћеног лица;
2. **Решењем одбије жалбу као неосновану**, ако утврди да је поступак доношења решења правилно спроведен, односно у складу са законом;
3. **Решењем поништи првостепено решење** и врати предмет првостепеном органу на поновни поступак, ако утврди да су у првостепеном поступку одлучне чињенице непотпуно или погрешно утврђене, или је дошло до грешке у поступку која је утицала на изреку решења, или је изрека нејасна и противречна образложењу.

Решење, односно закључак Школског одбора доставља се ученику тј. родитељу, односно другом законском заступнику ученика, у писаној форми, у року од 8 дана од дана доношења, поштом препоручено или преко одељењског старешине лично.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 27.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељењски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

VIII

МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 28.

Ученик, његов родитељ или законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор Закључком, а води трочлана комисија коју формира директор чији су чланови одељењски старешина, стручни сарадници, шеф рачуноводства и која одређује постојање штете, висину, околности под којима је настала и ко је проузроковао.

Висина штете утврђује се на основу књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ стручњака.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

За штету одговара и ученик који је помагао или подстрекавао.

Директор, након спроведеног поступка, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете, начину надокнаде и року за накнаду штете.

Школа ће штету од ученика, односно његовог родитеља или другог законског заступника, надокнадити мирним путем односно споразумно ако је то могуће.

Ако ученик, односно родитељ или други законски заступник, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити путем суда.

Уколико је проузрокована штета мањег обима (нпр. поломљен мањи прозор, столица, тастатура, квака и сл.), а материјална одговорност ученика није спорна, није неопходно формирање комисије.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно законског заступника материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученика ученик, његов родитељ, односно законски заступник, може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 8 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана његовог објављивања.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика Основне школе „Милорад Мића Марковић“ у Малој Иванчи, дел. бр. 98/2, донет 08.02.2022. године.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Марко Пешовић

Правилник је објављен на огласној табли Школе дана _____ године

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017,27/2018,10/2019,6/2020 и 129/2021), Школски одбор Основне школе " Милорад Мића Марковић" из Мале Иванче, на седници одржаној дана 10.05. 2023. године донео је

О Д Л У К У

**У С В А Ј А   С Е   П Р А В И Л Н И К
О   В А С П И Т Н О - Д И С Ц И П Л И Н С К О Ј   И   М А Т Е Р И Ј А Л Н О Ј
О Д Г О В О Р Н О С Т И   У Ч Е Н И К А
О С Н О В Н Е   Ш К О Л Е   „ М И Л О Р А Д   М И Ћ А   М А Р К О В И Ћ “   У   М А Л О Ј
И В А Н Ч И**

ПРЕДСЕДНИК
ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Марко Пешовић

